

WESTERMARCK-SEURAN GRADUPALKINTO

Westermarck-seuran vuosittain myöntämän palkinnon parhaasta sosiologian alan pro gradu -tutkielmasta sai tänä vuonna Teemu Kempvaisen Helsingin yliopiston sosiaalitieteiden laitokselle tehty tutkielma *Well-being in socio-political context. European welfare regimes in comparison*. Palkintoraadin poikkeuksellisen tasapainoiseksi ja asian-tuntevaksi arvioimassa työssä käsitellään eurooppalaisten hyvinvointijärjestelmien eroja hyvinvoinnin näkökulmasta. Raadin mukaan Kempvaisen työ asettuu hienosti hyvinvointitutkimuksen perinteeseen avaten samalla uusia näkökulmia hyvinvoinnin tutkimukseen. Tutkimustulokset ovat kiinnostavia – toki jossain määrin myös ehkä odotettavia – osoittaessaan sosiaalisen aseman lisäksi myös erilaisten hyvinvointijärjestelmien määrittävän koettua hyvinvointia.

Raati piti voittajaa määrittäessään erittäin tärkeänä kriteerinä graduntekijän kykyä ilmaista tutkimuskysymyksensä, näkökulmansa, analyysinsa, tuloksensa ja johtopäätelmänsä tieteellisesti vakuuttavalla ja vakiintuneella tavalla turvautumatta kuitenkaan liiallisesti tiettyyn aihepiiriin tai tiettyyn näkökulmaan usein liittyvään totunnaisen sanomisen tapaan. Tällaisen jargonin riskinä on turhauttaa lukija tuttuudellaan ja ennakoitavuudellaan. Ehdokastöiden perusteella esimerkiksi sosiaalitieteellisessä kielenkäytössä analyysivoimaltaan lähes tyhjentyneeksi hoettuun ilmaisuun

”sosiaalisesta konstruoitumisesta” liittyy usein tällaista latistuneisuutta ja tutkimuksellista tyhjäkäyntiä.

Raadin mukaan tieteellisen tekstin kurinalaisuus ja täsmällisyys yhdistettynä sanomisen rohkeuteen ja ilmavuuteen kuuluvat voittajatyön ansioihin. Raati painotti uskallusta selkeästi ja ymmärrettävästi sanomiseen: lyhyt ja yksinkertainen lausekin voi olla oikein hyvää sosiologiaa. Gradun kiinnostavuus ja vakuuttavuus eivät ole ensi sijassa kiinni päivänpolttavasta ajankohtaisuudesta tai aiemmin vähän tutkitun aihepiirin valloittamisesta. Erityisen arvokkaana raati piti tutkimusstrategisen otteen uskottavuutta ja perusteltavuutta, joka parhaimmillaan ilmenee omaehtoisena ja kiinnostavana analyysinä.

Kempvaisen työ on tutkimusasetelmaltaan kunnianhimoinen sekä metodologisesti ja teoreettisesti erittäin hyvin perusteltu. Kempainen keskustelee työnsä teoreettisista, tietoteoreettisista ja ontologisista lähtökohdista ansiokkaasti ja laajasti. Niin ikään hän tuo oivaltavasti esille oman tutkimusasetelmänsä rajoituksia. Tutkimusmateriaalinaan Kempainen käyttää European Social Survey -aineistoa (2006/2007). Vertailevan tutkimuksen metodina käytetään monitasoanalyysia. Tuloksia käsitellessään Kempainen keskustelee sujuvasti aiemman tutkimuksen kanssa.

Kempvaisen työn sosiologinen idea välittyi

hienosti työn ensi riveiltä lähtien. Tutkimus on viimeistelty ja toteutettu huolella, ja tieteellinen teksti on erittäin tasokasta. Tutkimuksen jännite on rakennettu taitavasti, ja tutkimus viedään ansiokkaasti loppuun. Teksti kulkee eteenpäin varmasti mutta hengittävästi valittuja reittejä ja niiden ehtoja tarkkaan harkiten. Lukijaa kuljetetaan luvuista ja kapaleista toisiin jouhevasti ja jäsenytyneesti.

Voittajatyö on hieno esimerkki tutkimuksesta, joka puhuttelee lukijaa asiantuntevasti ja vakuuttavasti käpetyttä itsevarmasti oman tutkimusotteensa ja näkökulmansa sisälle. Kemppaisen tutkimus osoittaa, kuinka nautinnollista ja palkitsevaa luettavaa hyvin kirjoitettu tutkimusteksti voi olla silloinkin, kun työ ei aiheensa puolesta ja äkkiä katsoen herätä lukijassa välitöntä uteliaisuutta ja innostusta. Raadin mielestä Kemppaisen työn

sosiologinen anti ja yhteiskunnallinen relevanssi kommunikoidutvat myös muille kuin koetellun sosiologisen lukutaidon omaaville lukijoille, koska Kemppainen yksinkertaisesti kirjoittaa niin hyvin ja lukijaa palvelen. Tämä ensiluokkainen palvelu varmasti nujertaa kauteuden, joka muutoin voisi nousta lukijan sydämeen niin kauniisti keinuvaa tekstiä lukies. Siksi työtä voi turvallisin mielin suositella graduvaiheessa olevien opiskelijoiden luettavaksi. Myös ja erityisesti niiden graduntekijöiden, joiden tutkimusaiheet eivät liippaa läheltäkään vertailevaa hyvinvointitutkimusta.

Jaana Maksimainen

Palkintoraadin puheenjohtaja